

Editörden...

Saygıdeğer Okurlar,

e-makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi olarak 16. cilt 1. sayı ile siz değerli okuyucularımızla buluşmanın mutluluğu içerisindeyiz. Bununla birlikte bir önceki sayının editör yazısında ifade ettiğimiz e-Makâlât'ın yeniden yapılandırılması sürecinin tamamlanmasının mutluluğunu da yaşıyoruz. Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin ev sahipliğinde 28-30 Nisan 2023 tarihinde gerçekleşen Mezhepler Tarihi 8. Koordinasyon Toplantısında e-Makâlât'ın yeniden yapılandırılmasına yönelik kararlar alınmıştır. Buna göre editör, alan editörü, dil editörü, etik editörü, kitap kritiği, redaksiyon, mizanpaj aşamalarının sorumluları yeniden belirlenmiştir. Aralık 2023 tarihinde yayımlanacak olan 16. cilt 2. sayısının süreci yeni ekip tarafından yürütülecektir.

Bu sayımızda 11 araştırma makalesi, 1 derleme makale, 1 kitap tanıtım ve 1 vefeyat yazısıyla sizlerin huzurundayız. Betül Yurtalan ve Habip Demir ‘‘Tesbıtu delâ'ili'n-nubuvve Adlı Eseri Bağlamında Kâdi Abdulcebbâr'ın Fâtımilere Bakışı’’ başlıklı yazısında Kâdi Abdulcebbâr'ın söz konusu eserinden yola çıkararak Fâtımilere bakışını ve onun Fâtımî İsmâilileri ile Karmatileri itikâdi ve siyasi açıdan doğrudan irtibatlandırma çabasını ele almıştır. Asiye Tığlı ise ‘‘Tayyibi İsmâililer'de Nefsânî Tekâmül ve Tenasüh’’ başlıklı yazısında Tayyibiler'in ruh göçüne olan yaklaşımlarını nefsin tekâml ile ilişkili olarak ele almıştır. Ahmet Ateşyürek, ‘‘Ehl-i Hadis Tarihinde Zâhirilik Ayrışması ve Mâverâünnehirli İlk Zâhiriler’’ yazısında Zâhiri anlayışın Nesef ve Buhara'daki takipçileri özelinde ilk takipçilerinin sosyo-kültürel hayattaki izlerini takip etmeye çalışmıştır. Serkan etin ve Ulvi Murat Kılavuz Zeydi-Mu'tezili kimliği açık İbn şervin'nin kayıp olarak bilinen eseri ‘‘Yâķtetl'İmân ve Vâsıtatl-Burhân’’ı buldukları iddiasıyla bu eser üzerine araştırma makalesi formatında

değerlendirmelerde bulunmuş ve eserin neşrini gerçekleştirmiştir. Cenksu Üçer ise “İslam Mezhepleri Tarihi’nde İsimlendirme Sorunu ve Bir Mezhep, Ekol, Gelenek ya da Grubun Kendi Sistematiği İçerisinde Ele Alınmasının Önemi-Alevî Nitelemeli Gelenek Örneğinde-“ başlıklı yazısında İslam Mezhepleri Tarihi’nde isimlendirme sorununu Alevî nitelemeli gelenek örneğinde incelemektedir. Fatih Topaloğlu “Günümüz Ortadoğu İslâm Coğrafyasında Şia ve Şiilerin Durumu Üzerine Bir İnceleme” başlıklı yazısında Ortadoğu İslâm dünyasında Şia’nın mevcut durumunu tespit etmeye ve bu coğrafyada Şia merkezli olarak ortaya çıkan sorunlar üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Ahmet Bağlıoğlu ise “Mezhep Çatışmaları Karşısında Bütünleştirici Yaklaşım ve Çözüm Önerileri” yazısında Prof. Dr. Hasan Onat’ın literatüre kazandırdığı “İslam Ortak Paydası” kavramı ve “farklılıklarımıza rağmen bir arada yaşama ideali” ve “mezhepler üstü yaklaşım” kavramları çerçevesinde mezhep çatışmalarına karşı bütünleştirici yaklaşım ile mezhepsel çoğulculuğun parametrelerini ortaya koymaya çalışmıştır. Fatma Balcı Arvas ise “İbn Teymiyye’nin İman Anlayışının Din Psikolojisi Açısından Değerlendirilmesi: Kavramsal Bir Yaklaşım” başlıklı yazısıyla Kelam ilmine ait bir konuyu Din Psikolojisi Açısından değerlendirmeye çalışmıştır. Mustafa Yüce ve Ümit Erkan “Şehristânî’nin el-Milel ve’n-Nihal’ine Göre İmâmiyye’nin İmamet Nazariyesi (Farklı Mâkâlât Gelenekleriyle Kıyaslama)” yazısında farklı mâkâlât gelenekleriyle kıyaslayarak Şehristânî’nin el-Milel ve’n-Nihal’ine göre İmâmiyye’nin imamet nazariyesini ele almıştır. İskender Tanış, İmamiyye Şiası’nda Ahbarilik ve Usulilik ayrışmasını ortaya koymaya; Saliha Vidinlioğlu ile Rukiye Ökdem Sultanbeyli’de bulunan cemevleri arasında yaşatılan Alevilik üzerine değerlendirme yapmaya çalışmıştır. Ahmet Sonay ise Alevî âlimlerden Abdurrahman el-Hayyir’in (ö. 1986) “Yakzatü’l-Müslimîn el-‘Aleviyyîn” adlı makalesini değerlendirmekte, bu makale çerçevesinde Nusayrilerin 19. ve 20. yüzyıllarda Suriye özelinde yaşadıkları dini-

kültürel yaŖayıŖını, buradaki baŖ aktörlerden bahsetmektedir. Refika AktaŖ ‘‘Ehl-i Sünnet Kavramın OluŖum ve GeliŖim Süreci’’ isimli kitabı tanımaktadır. Doğan Kaplan ise Mezhepler Tarihi ailesinin yakın dönemde kaybettiğimiz büyüğü Prof. Dr. Seyit Bahcivan’ı vefeyat kapsamında ele almıŖtır.

e-Makâlât’in bu sayısına makaleleri ve yazılarıyla katkıda bulunan baŖta saygıdeğer yazarlarımıza, yazıların değerlendirilme sürecinde hakem olarak destek veren saygıdeğer meslektaŖlarımıza, değerlendirme ve tasarım sürecine katkı veren ekip üyelerimize teŖekkr ederiz. Ayrıca siz değerli okurlara, danıŖma ve yayın kurulu üyelerine ve İslam Mezhepleri Tarihi ailesinin kıymetli üyelerine teŖekkr ediyoruz.

Rifat Türkel

Haziran 2023